

EGE ÜNİVERSİTESİ KADIN SORUNLARI
ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ
(EKAM)

1996 - 1998

YILLARI

FAALİYET RAPORU

İzmir / 1998

GİRİŞ

Merkezimiz (EKAM), ülkemizde kadının statüsünü yükseltmek ve sorunlarına çözüm önerileri üretmek amacıyla çalışmalar yapmak üzere Yüksek Öğretim Kurulu'nun 27.8.1996 tarihli kararı ile kurulmuş ve yönetmeliği 31.12.1996 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanarak faaliyete geçmiş bulunmaktadır.

EKAM'ın kuruluş ile ilgili çalışmaları sürerken bir yandan da yönetmeliği doğrultusunda ileriye yönelik kısa ve uzun vadeli çalışmaları planlamıştır. Bu süre içerisinde göstermiş olduğu faaliyetler ve ayrıca ön hazırlıkları yürütülen çalışmalar aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

PANEL, KONFERANS VE TOPLANTILAR

- 17 Aralık 1996 tarihinde **"Türk Toplumunda Kadının Statüsü ve Kadın Hakları"** konusunda Karşıyaka ve Bayraklı Meslek Liseleri ile Karşıyaka Lisesinde konferanslar verildi. Konuşmacı olarak E.Ü Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü'nden Doç.Dr. Sevinç ÖZENÇ, Doç.Dr. Hale OKÇAY, ve Dr. Aylin NAZLI katıldılar.

- 17 Şubat 1997 Medeni Kanunun kabul edilşinin **71. yıldönümünde** **"Türkiye'de Kadının Çağdaş Statüsü"** konulu bir panel düzenlendi. Konuşmacı olarak Prof.Dr. Ahmet ARSLAN, Yrd.Doç.Dr. Ayşe HAVUÇÇU, Prof.Dr. Bahri ÖZTÜRK, Gazeteci Ayla Selşik TAMAR ve Prof.Dr. Aydın ZEVKLİLER'in katıldığı ve E.Ü Kampüsünde yapılan bu toplantı büyük ilgi gördü.

- 8 Mart "Kadınlar Günü" nedeniyle Sabancı Kültür Sarayı'nda düzenlenen **"Kadın, Aile ve İslam"** konulu panel yaklaşık 700 kişi tarafından izlendi. Prof.Dr. Ahmet ARSLAN'ın yönettiği panele konuşmacı olarak Prof.Dr. Fatmagül BERKTAY, Prof.Dr. Beyza BİLGİN ve Gazeteci yazar Gülay GÖKTÜRK katıldı.

- 6 Mayıs 1997 tarihinde Avustralya New England Üniversitesi'nde kadın biriminden sorumlu Uzm. Müyesser DURUR tarafından **"Kadın ve Yönetim"** konulu bir konferans verildi. Ayrıca İzmir Kadın Sivil Toplum Örgütleri başkanları ile yemekli bir toplantı düzenlendi ve Müyesser DURUR Avustralya'daki kadın çalışmaları hakkında bilgi verdi.

- 4 Haziran 1997'de Washington State Üniversitesi İşletme Fakültesinden Prof.Dr. Jean Gorton tarafından **"Çevresel, Ekonomik Sosyal Sürdürülebilir Kalkınma"** Y.lisans programının sorumlusu olarak bu programla ilgili ve Üniversiteyi tanıtıcı bir konferans verdi.

- 25-26 Aralık 1996'da Ankara'da Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü'nden yapılan davet üzerine Türkiye'nin CEDAW'la (Kadınlara Karşı Ayrımcılığın Önlenmesi Komitesi) yaptığı sözleşme gereğince Birleşmiş Milletlere sunulacak 2 ve 3.cü Birleştirilmiş Dönemsel ülke raporunun redaksiyon çalışmalarında bulunuldu.

3-4 Mayıs 1997'de İstanbul Üniversitesi Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezinin, Kadın Çalışmaları Derneği ve UNESCO'nun birlikte düzenlediği **"Akdenizli Kadınlar ve Demokrasi"** konulu toplantıya Merkez olarak katıldık.

17-19 Mayıs 1997'de Adana'da düzenlenen **3."Kadın Çalışmaları"** toplantısının duyuruları Merkezimiz tarafından İzmir'deki üniversitelerin ilgili bölümlerine iletildi. Merkez Müdürü Prof.Dr.Seval SEKİN'in de katıldığı bu toplantıya Ege Üniversitesi'nden 3, Dokuz Eylül Üniversitesi'nden 1, ve Celal Bayar Üniversitesi'nden 1 kişi tebliğli olarak katıldılar.

Merkez Müdürü Prof.Dr.Seval SEKİN 8 Mart Kadınlar Günü nedeni ile Yeni TV'de Ayla Selşik Tamar'ın hazırladığı **"Hakkımız Hukukumuz"** adlı programa, 5 Mayıs 1997 tarihinde Kanal 1'de Öznur KUZU'nun hazırladığı sabah programına, 31..Mart..1997 tarihinde de TRT 2'de(Trt.Int) yayınlanan **"Dört Mevsim"** adlı programa konuşmacı olarak katıldı. Bu programlarda EKAM tanıtıldı.

Birleşmiş Milletlere bağlı **"International Health Awareness Network (IHAN)"** örgütü ile birlikte 23-24 Ekim 1997 tarihinde İzmir Ticaret Odası'nda konferans ve panel olarak iki günlük bir toplantı düzenlemiştir. **"Beslenmenin Kadın ve Çocuk Sağlığı Üzerine Etkileri"** konulu bu toplantıya Dünya Sağlık Örgütünden bir uzman grubu katılmıştır.Türkiye'den de konuşmacıların bulunduğu bu uluslararası toplantı İzmir kadın derneklerinden bazıları ile ortaklaşa olarak düzenlenmiştir.

19-21 Kasım 1997 Tarihinde Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü tarafından düzenlenen **"20 Yüzyılın Sonunda Kadınlar ve Gelecek"** konulu konferansa dinleyici olarak katıldık.

5 Aralık 1997 tarihinde Atatürk Kültür Merkezin'de **"Kadına Seçme ve Seçilme Hakk Verilişinin 63. Yıldönümü"** Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü öncülüğünde, Gönüllü Kadın Kuruluşları ve Merkezimizin işbirliği ile ortaklaşa düzenlenen etkinliklerle kutlandı.Açılış konuşması Sayın Devlet Bakanı Işıl SayGIN tarafından yapılan toplantıya konuşmacı olarak Prof.Dr.Ayşe AYATA ve Avukat Yazar Ayla SELİŞİK TAMAR katıldılar.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü Sebebiyle aşağıdaki etkinlikler gerçekleştirilmiştir:

KARMA RESİM SERGİSİ

9 Mart 1998 tarihinde Atatürk Kültür Merkezinde Ege Üniversitesi Amatör Kadın Ressamlar Karma Resim Sergisi Düzenlendi. Çoğunluğu öğretim üyesi olan 12 ressamın 85 kadar eseri sergilendi.

KONFERANSLAR

10 Mart 1998 tarihinde Prof.Dr.Gülten ERTUĞRUL tarafından "**Atatürk ve Kadın Hakları**" konulu bir konferans verdi.

- 12 Mart 1998 tarihinde Doç.Dr.Tülay ÖZÜERMAN tarafından "**2000 Yılına Doğru Türkiye'de Siyaset ve Kadın Siyasetçi Profili**" konulu bir konferans verildi.

- 13 Mart 1998 tarihinde Arş.Gör.Leyla KIRKPINAR tarafından "**Toplumsal Değişme Modeli ve Kadın**" konulu bir konferans verildi.

- 17 Mart 1998 tarihinde Prof.Dr.Ayşe ÖZCAN ve Doç.Dr.Günsel BAŞER tarafından "**Kadının Güçlendirilmesi**" konulu bir konferans verildi.

- 19 Mart 1998 tarihinde Prof.Dr.Rezzan TATLIDİL "**Tüketicinin Korunmasında Kadının Rolü**" konulu bir konferans verdi.

- 20 Mart 1998 tarihinde Doç.Dr.Şanslı BASKAN tarafından "**Kamu Kesminde Çalışan Üniversite Mezunu Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumları Üzerine Bir Araştırma**" konulu bir konferans verildi.

- 27 Mart 1998 tarihinde Doç.Dr.Münevver YALÇINKAYA tarafından "**Kadın ve Spor**" konulu bir konferans verildi.

Bu konferanslar Ege Üniversitesi Kampüs içinde çoğunlukla öğrenci ve öğretim elemanlarınca izlenmiştir.

SÖYLEŞİ

10 Mart 1998 tarihinde Prof.Dr.Aliye MANDIRACIOĞLU tarafından Bornova Belediyesi Çamdibi Kadın Danışma Merkezinde "**Kadınlara Yönelik Aile Planlaması**" konulu söyleşi yapıldı.

PANELLER

- 16 Mart 1998 tarihinde Başkanlığını Prof.Dr.Berrin DURMAZ'ın yaptığı "**Sağlıklı Yaşam, Kadın ve Eğsersiz**" konulu panele 9 Eylül Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksek Okulu Özgörkey Rehabilitasyon Merkezi'nden Prof.Dr.Candan TÜREYEN, Yrd.Doç.Dr.Ufuk YURDALAN, Yrd.Doç.Dr.Hasan HALLAÇELİ, Yrd.Doç.Dr.Yücel YILDIRIM konuşmacı olarak katılmışlardır.

- 23 Mart 1998 tarihinde Başkanlığını Prof.Dr.Candan TÜREYEN'in yaptığı "**Üreme Çağı Boyunca Kadın ve Eğsersiz**" konulu panele 9 Eylül Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksek Okulu Özgörkey Rehabilitasyon Merkezi'nden Öğr.Gör.Mine TAYLAN, Yrd.Doç.Dr.Uğur CAVLAK, Arş.Gör.Nihal GELECEK Uzm.Dr.Mehtap ÖZDİRENÇ konuşmacı olarak katılmışlardır.

- Söyleşi ve Paneller Bornova Belediyesi Uğur Mumcu Konferans Salonu'nda yapılmış, Belediye ve Merkezimiz tarafından ortaklaşa düzenlenmiştir.

- Üniversitelerin Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezlerinin düzenlediği "**Kadın Çalışmaları**" toplantılarından dördüncüsünün 7-8-9 Eylül 1998 tarihlerinde İzmir'de yapılması öngörülmüştür. Toplantının konusu "**Kadın Sorunlarında Politikalar ve Stratejiler Geliştirme**" olarak belirlenmiştir. Merkezimiz bu toplantının ön hazırlıklarına başlamıştır. İlk duyurular postalandı.

ARŞİV, KİTAP OLUŞTURMA VE YAYIN FAALİYETLERİ İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

- Gazetelerde kadın ile ilgili çıkan yazılar kesilerek bir arşiv oluşturulmaya çalışılmaktadır. Sosyoloji Bölümü tarafından kitaplığımız için hazırlanan kitap listesinin satın alınması için girişimlerde bulunuldu ve kadın konusunda önemli son yıllarda çıkan 25 kadar kitap alındı.

- İzmir kütüphanelerinde bulunan kadın konusunda yayınlanmış bütün kitap, tez ve seminer dökümanları listelenmiş, konulara ayrılıp bilgisayar yüklenmiştir.

- Üniversitemizin bütün fakülteleri ve okullarına 17 Ocak 1997 tarihli bir yazı gönderilerek kadına yönelik yapılan araştırmalar, yayınlar ve araştırmacı isimleri istenmiştir. Gelen yayın adları ve yazar isimleri dosyalanmış ve aynı zamanda bilgisayara yüklenmeye başlanmıştır.

- İzmir'de kadın çalışması yapan pekçok sivil toplum örgütü bulunmaktadır. Bunların adresleri temin edilerek herbirine yanıtlanması istenen bir form gönderilmiştir. Bunun amacı bu örgütler hakkında bilgi sahibi olmamızı sağlayacak bir kataloğun hazırlanmasıdır. Döküman toplama işi büyük ölçüde tamamlanmış olup 1998 yılı başında "**İzmir Sivil Toplum Örgütleri Yayın Rehberi**" adı ile yayınlanması planlanmaktadır.

- Washington State Üniversitesi ve New England Üniversiteleri ile ilişkiler kurulmuş kadınla ilgili kitap, broşür, dergi sağlanmıştır.

- EKAM'ı tanıtıcı bir yazı dış ülkelerdeki benzer kuruluşlara gönderilmiş, ayrıca bu kuruluşlardan döküman istenmiştir. Merkezimizi tanıtıcı yazı Kanada Ontario Üniversitesinin "**Woman and Management**" isimli süreli dergisinin Temmuz 97 sayısında yayınlanmıştır.

- Merkezimiz tarafından düzenlenen panellerin video çekimleri yapılarak ayrı bir arşiv oluşturulmuştur.

YÜKSEK LİSANS PROGRAMI HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

- Değişik yaş gruplarına mensup çalışan kadınlar ve emekli kadınlar bizi arayarak kadınla ilgili yüksek lisans yapmak istediklerini, Ankara ve İstanbul Üniversitelerinde programlara devam zorunluluğu olduğundan katılamadıklarını söylemektedirler.

- Merkezimizde 1998-1999 ders yılından itibaren kadın çalışmaları adı ile interdisipliner bazda E.Ü Sosyal Bilimler Enstitüsüne bağlı bir yüksek lisans programının açılması düşünülmektedir. Bu konuda bir ön çalışma mahiyetinde yurt içinde ve dışında benzer eğitim veren kurumların programları getirtilmiştir. Ege ve 9 Eylül Üniversitelerinden ilgili öğretim üyeleri ile ilk temaslar yapılmıştır.

KÖY KALKINDIRMA VE GADEP PROJELERİ

Merkezimiz Ege Ormancılık Araştırma Enstitüsü ile birlikte **"Farklı Gelişmişlik Düzeyi Gösteren Bergama (Kozak) ve Kınık (Göçbeyli) Ormanıçlı Köylerinin Sosyal Ekonomik ve Kültürel Yapısında Kadının Yeri ve Önemi"** konulu bir pilot proje hazırlamıştır. Amacının kırsal kesimde kadına aile içinde ve yöresel topluluk içindeki yerini ve önemini sosyal kültürel ve ekonomik boyutları ile ortaya çıkarmak, iki yöre arasındaki gelişmişlik farkına olan etkilerini araştırmaktır.

Kırsal kesimdeki kadına ulaşarak aşağıda belirtilen bir dizi faaliyetle kadının sosyo-ekonomik durumunu düzeltmek projenin ikinci amacını oluşturmaktadır:

- Kadın ve Aile Sağlığı konusunda eğitim
- Beslenme
- Genel- kültür,Okuma-yazma
- Yurttaşlık Bilgileri ve Kadın Hakları
- Çevre Bilinci
- Beceri Kazandırma

Ülkemizde son yıllarda yaşanan bazı olaylar Atatürk'ün gerçekleştirdiği Cumhuriyet ilkeleri ile yetişmiş toplumun üst kültür grubunu oluşturan eğitilmiş kuşağın yani bizlerin toplumsal konularla pek ilgilenmediğini ve sahip çıkmadığını göstermektedir.

Üniversitemizde 30.000 civarında öğrenci eğitim görmektedir. Bunların pek çoğunun aileleri İzmir dışında yaşamaktadır. Özellikle yeni başlayan öğrenciler ilk yıllarında büyük şehirdeki yeni yaşantısına uymakta zorluk çekmekte, karşılaştığı güçlükler karşısında ailesinin yerini tutacak ancak ailesinin gösterebileceği ilgi ve özveri ile onu bu yeni yaşantısına yara almadan uymasında yardımcı olabilecek kişilere gereksinim duyulmaktadır. Bu amaçla Merkezimiz, Üniversitede çalışan öğretim üyelerinin ve Merkezimizle ilişki içinde bulunduğumuz kadın dernek üyelerinin ve onların yakın tanıdıklarının içinde olduğu bir organizasyon ile öğrencilere yönelik bir **rehberlik birimi** oluşturmuştur. Bu yıl için Tıp Fakültesi'nden 15 öğrenci ve aile ile çalışma başlamıştır. Seçilen aileler Göztepe Soroptimist Derneği üyeleri arasından olmuştur. Önümüzdeki yıl bu sayı artırılacaktır. Bununla ilgili çalışmalar Merkezimizin yönetim kurulu üyesi ve Müdür Yardımcısı Doç.Dr.Benal İNCEER tarafından sürdürülmektedir.

EKAM VE SIVİL TOPLUM ÖRGÜTLERİ

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de kadın çalışmaları Resmi kuruluşlar yanında çok sayıda sivil toplum örgütleri tarafından yürütülmektedir. Bunlar, Belediyelerde son yıllarda kurulan kadın birimleri, yakında valiliklerde yasa gereği kurulması planlanan kadın üniteleri, sendika ve siyasi partilerin kadın kolları ile kadın dernekleri, kadınla ilgili çalışmalar yapan vakıflar ve giderek sayısı artan üniversite merkezleridir.

İzmir'deki sivil toplum örgütleri Ege Üniversitesin'de bir kadın çalışmaları Merkezinin açılmasını büyük bir coşku ile karşılamışlar ve böyle bir merkezin biran önce İzmir'de kurulmasını sabırsızlıkla beklediklerini ifade etmişlerdir. Bugün üyelerinin büyük bir çoğunluğunun meslek sahibi olduğu bu örgütler Türkiye'nin kalkınmasında ve toplumumuzun Atatürk'ün çizdiği yolda yürüyebilmesi için büyük uğraşlar vermektedirler. Sivil toplum örgütleri EKAM'ı üniversite ile haklı olarak özdeşleştirmekte ve kadın çalışmalarında önderlik etmesini beklemektedirler. Bu durumda EKAM'ın memur zihniyeti ile çalışması mümkün olamamaktadır.

Merkezimiz sivil toplum örgütleri ile de ilişkisini sürdürmektedir. Ayda bir dernek başkanlarının biraraya geldiği Tülay Aktaş Güçbirliği ve İzmir Konak Belediyesinin Sosyal Etkinlikler Biriminin organize ettiği "**Kadın Platformu**" toplantılarına katılmaya çalışmaktadır. EKAM'ın amacı İstanbul ve Ankara'da olduğu gibi İzmir Kadın Kuruluşları Birliği oluşturmaktır.